

POLITIEKE BEESTJES

Veel ballen in de lucht

Door Frederique Kosse

Het eerste kwartaal van 2026 is voorbij en de lente is eindelijk begonnen. Voor de Statenfractie betekent dit dat wij ons nu moeten bezighouden met de grote dossiers:

- de Kadernota (bepaalt in grote lijnen toekomstig beleid);
- POVI (bepaalt wat we doen met de ruimte in Fryslân);
- Plan van Aanpak Stikstofreductie en Natuurherstel.

En wij hebben veel op ons verlanglijstje staan, zoals een TNRC-pilot voor verwilderde katten, structureel geld voor wildopvang, een jaarlijks terugkerende campagne tegen wildaanrijdingen, meer geld voor toezicht en handhaving in natuur, gezond voedsel op de agenda (eiwittransitie), een Friese Voedselraad en nieuw beleid om gebruik landbouwgif uit te faseren.

Om dit verlanglijstje te realiseren, overleggen we met dieren- en natuurorganisaties, praten we met ambtenaren, lezen we wetenschappelijk onderzoek, overleggen we met andere fracties en bereiden we moties en amendementen voor.

Gelukkig krijgen we binnenkort extra ondersteuning. Na een oproep van de Statenfractie, hebben zich namelijk nieuwe fractieondersteuners gemeld. En dat vinden wij geweldig, want alle politieke bee(s)tjes helpen.

IN DIT NUMMER

Natuurherstelwet

Vakbond voor Dieren

Nieuwe medewerker

Naakte haver

Biofach

Bioregio Greidhoeke

Nieuw commissielid

Energietransitie Zwette

Zomertijd en wildaanrijdingen

Natuurherstelwet

In juni 2024 heeft de Europese Unie de Natuurherstelwet aangenomen. Het idee achter de wet is dat natuur niet alleen beschermd, maar ook hersteld moet worden. In 2030 moet minimaal 30% van de Europese natuur hersteld zijn, in 2040 gaat het om 60%. En in 2050 om 90%.

Alle landen van de Europese Unie moeten uiterlijk 1 september 2026 een nationaal natuurherstelplan indienen. Het Rijk brengt samen met provincies, waterschappen en gemeenten in kaart wat er moet gebeuren. Ook belangenorganisaties worden hierbij betrokken.

Om inzicht te krijgen in de betekenis van de Natuurherstelwet, organiseerde de Statenfractie samen met de Statenfractie van D66 op 23 januari een informatiebijeenkomst voor Friese en Groningse volksvertegenwoordigers en natuurorganisaties.

Bart Beijloos van de Waddenvereniging en lid van de Groene11 (samenwerkende groene organisaties) gaf uitleg. Het Natuurherstelplan geldt voor: land, kust & water; bossen; alle bestuivers; landbouwgebieden; groen in steden; rivieren & uiterwaarden. Als we niets of te weinig doen, leidt dit tot miljarden aan schade; als we inzien dat natuur onmisbaar is voor voedsel & veiligheid, hebben we een kans.

Ons Statenlid Frederique Kosse heeft inmiddels vragen gesteld en de toezegging gekregen dat Provinciale Staten beter worden geïnformeerd en beter worden betrokken bij het komende proces van besluitvorming.

Vakbond voor Dieren

Marga van der Ham en Anja Dijkstra waren in Bussum bij het eerste congres van de Vakbond voor Dieren. Tijdens het congres kwamen uiteenlopende en interessante perspectieven samen. Titel: Ethiek in de veehouderij. De Vakbond voor Dieren bestaat nog geen vier jaar, maar timmert stevig aan de weg. De bond kiest voor een verfrissende benadering: de 90 miljoen kippen, 10 miljoen varkens en 3,7 miljoen koeien in Nederland zijn werknemers die recht hebben op goede leef- en arbeidsomstandigheden.

Hoe dit gerealiseerd moet worden is nog niet helemaal duidelijk, maar dit betekent niet dat we niet NU kunnen beginnen. Koeien willen bijvoorbeeld naar buiten, varkens willen wroeten in de modder en kippen willen graag een stofbad.

Een praktische tip die bleef hangen: zet het dier fysiek aan tafel als je besluiten over dieren neemt, bijvoorbeeld als poster of beeldje. En vraag je altijd af: wat zou het dier hiervan vinden? Bijvoorbeeld van nooit naar buiten kunnen, onthoornen, staarten afknippen, nooit voor je jongen kunnen zorgen, te krappe ruimtes, hittestress, niet kunnen spelen met soortgenoten ...

Nieuwe medewerker

Anja Dijkstra begon als fractieondersteuner bij de Statenfractie, maar is inmiddels doorgroeid naar fractiemedewerker.

Anja studeerde diergeneeskunde in Utrecht en behaalde haar dierenartsdiploma in de Verenigde Staten. Daarna vervulde ze diverse rollen: van dierenarts tot kwaliteits- en projectmanager en supportmedewerker in de veterinaire IT-sector. Als bestuurslid van Caring Vets zette Anja haar expertise in voor dierenwelzijn. Daarnaast heeft ze voor haar master Evidence Based Practice in Health Care onderzoek gedaan naar diergerelateerde empathie bij diergeneeskunde studenten in Utrecht. Tijdens de coronapandemie onderzocht ze het gebruik van proefdiervrije methoden bij het AMC.

Wij zijn heel blij met Anja als fractiemedewerker. Met zo'n achtergrond en passie voor dieren sluit je natuurlijk naadloos aan bij onze Statenfractie.

Anja Dijkstra Klaasse

Naakte haver

In februari was Frederique Kosse bij een presentatie van Bianca van der Bos van de Friese Havercoöperatie. De coöperatie verbindt boer, bakker en burger. Het doel is een oud en supergezond gewas weer 'hip' maken. Het gewas is bovendien goed voor de bodem. Door de diepe wortels kan de bodem beter ademen en water vasthouden. Daarnaast past naakte haver prima in het gedachtegoed van de korte keten. De Statenfractie wil de productie en consumptie van gezond lokaal voedsel stimuleren.

Om een voldoende grote en stabiele afzetmarkt te garanderen, is het belangrijk dat lokale overheden, zorg- en onderwijsinstellingen deze gezonde lokale producten afnemen. In het provinciehuis van Fryslân is inmiddels de eerste stap gezet. Gedeputeerde Abel Kooistra en Frederique Kosse overhandigden een eerste pakket naakte haver aan de beheerder van de provinciale kantine. Binnenkort staat daar dus naakte haver op het menu.

Biofach

Steeds meer gemeenten en provincies zijn bezig met voedselbeleid. Waarom? Omdat de manier waarop we nu ons voedsel verbouwen, verwerken, consumeren en helaas ook verspillen niet houdbaar is. Denk aan de negatieve gevolgen voor onze gezondheid, biodiversiteit, klimaat, natuur en de economie.

Maar hoe kan het anders? Frederique Kosse was uitgenodigd om de Biofach (internationale biologische vakbeurs) in Neurenberg bij te wonen. Die werd daar geïnformeerd over de nieuwste ontwikkelingen rondom bioregio's: gemeentes of regio's die kiezen voor samenhangend beleid dat biologische landbouw, voedsel, natuur en gezondheid met elkaar verbindt. De Rijksvoorlichtingsdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Ministerie van LNVN organiseerden een mooi programma over:

- hoe verduurzaam je catering en draag je bij aan eiwittransitie;
- hoe stimuleer je betaalbare gezonde voeding in publieke voorzieningen;
- hoe leren we van succesvolle Bioregio's in Denemarken en Duitsland.

Wat dit laatste betreft: Nederland loopt achter vergeleken met andere Europese landen en er valt inderdaad nog heel veel te leren. De Statenfractie heeft bruikbare kennis meegenomen van de Biofach en we hebben ook veel nieuwe contacten gelegd. Niet alleen met mensen van LNVN en RVO, maar ook met voortrekkers uit andere provincies en steden.

In gesprek met kwartiermaker Michaël Wilde van de Organic Embassy

Bioregio Greidhoeke

Frederique Kosse was bij de lancering van Bioregio Greidhoeke in de kerk van Baaium. Iedereen die zich inzet voor de verbinding tussen gezonde bodem, toekomstbestendige landbouw en gezond voedsel was aanwezig. Volle bak dus. En enthousiaste boeren. Met Bioregio Greidhoeke komt het wel goed. Op naar Biostad Leeuwarden?

Nieuw commissielid

Gelukkig zijn er genoeg jonge mensen die tijd en energie steken in het verwezenlijken van hun idealen: werken aan een groene, duurzame wereld waarin dierenwelzijn, natuurherstel en rechtvaardigheid het uitgangspunt zijn.

Een van die jonge mensen is Flora van der Erve. Flora is begonnen als fractieondersteuner, maar heeft inmiddels voldoende ervaring opgedaan om een volgende stap te zetten. Daarom is zij in maart nu beëdigd als commissielid voor PvdD. Flora gaat zich bezig houden met de volgende dossiers: dierenwelzijn, gezelschapsdieren (waaronder verwilderde dieren), eiwittransitie, mobiliteit en cultuur.

De Statenfractie kan nu nog meer doen voor dieren, natuur en klimaat. Wij wensen Flora heel veel succes!

Flora van der Erve

Energietransitie Zwette

Frederique Kosse was op werkbezoek in De Fabriek op bedrijventerrein De Zwette in Leeuwarden. Friese ondernemers vertelden daar over hun plannen met windenergie.

Deze ondernemers willen namelijk af van het gas en zo snel mogelijk overstappen op groene energie. Zonnepanelen liggen er al, maar de zon schijnt natuurlijk niet altijd. Daarom willen ze ook windturbines en kleine windmolens op het terrein. Hiervoor hebben ze 4 argumenten:

1. een energiemix werkt;
2. windenergie is duurzaam;
3. windenergie is goedkoop;
4. een eigen systeem omzeilt netcongestie.

Volgens de Statenfractie is groene energie bovendien goed voor het klimaat! Kijk wat kan op het bedrijventerrein en doe het vooral samen.

Eric Ennema en Jaap Hoekstra

Actie zomertijd

Samen met het Afdelingsbestuur organiseerde de Statenfractie de actie zomertijd en voorkomen wildaandingen: een opiniestuk, berichten op social media, een motie en een debat in Provinciale Staten.

Met het ingaan van de zomertijd is de kans op een wildaanrijding groter en de Statenfractie wil beleid om dit te voorkomen. Gelukkig reageerde het College positief op onze voorstellen. We zijn nu in overleg om geld vrij te maken, zodat we in 2027 kunnen starten met een publiekscampagne en andere maatregelen. Wordt vervolgd dus.

Deze nieuwsbrief verschijnt 1 x per kwartaal.
Redactie: Menno Brouwer, Frederique Kosse, Flora van der Erve

© Friese Statenfractie Partij voor de Dieren

Wil je geen nieuwsbrief meer ontvangen? Stuur een mail naar:
partijvoordedieren@fryslan.frl

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Fryslân

AGENDA O.A.

10 april
2^e Nationale Voedselberaad –
Den Haag

16 april
Biobeurs – Apeldoorn

22 april
Noordelijk Statenberaad –
Groningen

27-29 mei
Waddentrilaterale - Esbjerg

4 juni
Werkbezoek Agrarische Jongeren

13 juni
Pride Leeuwarden